

עפ"ג 34325/01/23 - גלב ווטינוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 34325-01-23 ווטינוב נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטת הבכירה, ברנט-אב"ד
כבוד השופט בורנשטיין
כבוד השופט מיכלס
המערער גלב ווטינוב
נגד
המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום בראשל"צ בת"פ 43039-09-21 מיום 7.12.22, במסגרתו הורשע המערער, על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות של גידול סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים) ונגזר עליו עונש של 14 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, 6 חודשים ו-3 חודשים מאסר על תנאי בתנאים הנקובים בגזר הדין, קנס, פסילת רישיון בפועל למשך 12 חודשים ופסילה על תנאי. הערעור מכוון כנגד חומרת עונש המאסר ועונש הפסילה. בפתח הערעור הגיש המערער בקשה לקבלת תסקיר משלים.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 29.9.2020 שכר המערער מבנה והקים בו מעבדה לגידול סם. לצורך כך רכש המערער והתקין ציוד, כגון: שני אוהלים, מזגן נייד, שנאים, שלושה מפוחים, מנורות, מאוורר ומשקלים דיגיטליים. סה"כ גידל המערער במבנה 234 שתילים מסוג קנאביס, במשקל כולל של למעלה מ-15 קילוגרם נטו. כמו כן, החזיק המערער במקומות שונים במבנה סמים מסוג קנאביס במשקל כולל של כ-881 גרם נטו.
3. בגזר דינו עמד בית המשפט קמא בהרחבה על האמור בתסקיר המבחן מיום 11.9.22. בין היתר צוין שהמערער כבן 33, עלה 5 שנים קודם מרוסיה עם משפחתו ובעל עבר נקי. העבירות בוצעו על רקע מצוקה כלכלית שהובילה להתדרדרות רגשית מה שהוביל לצריכה אינטנסיבית של קנאביס, כשלטענת המערער ביקש ליצור זן חדש של קנאביס, לשימושו העצמי. המערער שלל כי התכוון למכור את הסם לציבור, טענה שנדחתה על ידי בית המשפט קמא בשל מספר השתילים הרב המעיד על כוונה לסחור בסם. צוין כי המערער פנה לטיפול ביחידה לטיפול בהתמכרויות ומסר בדיקות שתן נקיות לאורך הטיפול, אולם

לאחר 3 חודשים, משחש כי "הבריא", שלל המשך נזקקות טיפולית. הואיל והמערער לא נרתם להליך טיפולי, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית והמליץ על ענישה מוחשית ומרתיעה.

4. בית המשפט קמא עמד על הערכים החברתיים שנפגעו ועל מידת הפגיעה המשמעותית בהם בהינתן מספר השתילים הרב ומשקלם. עוד הודגש התכנון שהושקע בעבירות והציוד הרב ששימש את המערער, המלמד על הממון והמאמץ שהושקע בביצועו. לאחר שסקר את הפסיקה הרלוונטית קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-32 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

5. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ציין בית המשפט קמא כי שקל את הודאת המערער אשר הביאה לחיסכון בזמן שיפוטי, העדר עבר פלילי קודם והעובדה שלא ריצה מעולם עונש מאסר וכן שמאז ביצוע העבירות לא נפתחו נגדו תיקים חדשים. עוד ציין כי נתן דעתו לנסיבותיו האישיות של המערער כפי שפורטו במסגרת תסקיר שירות המבחן ולפגיעה הצפויה של המאסר במערער ובמשפחתו. לצד זאת נתן בית המשפט דעתו לכך שהמערער הפסיק על דעת עצמו את ההליך הטיפולי כעבור שלושה חודשים בלבד ולא הביע נכונות להתגייס להליך טיפולי הדרוש לו בהתאם להערכת שירות המבחן. צוינה התרשמות שירות המבחן לפיה המערער מחזיק בעמדות מקלות ביחס לשימוש בסמים והערכתו כי השתלבותו בטיפול הראשוני הונעה ממוטיבציה חיצונית וכי נשקף מהמערער סיכון לביצוע עבירות עתידיות. צוינה המלצת שירות המבחן להטלת ענישה מוחשית ומציבת גבול.

6. לאור כל האמור מצא בית המשפט קמא שיש להטיל על המערער עונש בשליש התחתון של מתחם הענישה, אך לא בתחתיתו, והטיל עליו את העונשים שפורטו לעיל. בית המשפט ציין כי נוסף למאסר וקנס מצא גם לפסול את רישיון הנהיגה של המערער בהתאם לפקודת הסמים המסוכנים.

7. לטענת המערער שגה בית משפט קמא בהחמירו עם המערער, וכן שגה כשלא נענה לבקשתו לקבלת תסקיר נוסף, וזאת נוכח טענתו כי השפה העברית אינה שגורה בפיו וכי התסקיר שהוכן בעניינו נערך תוך הסתייעות במתורגמן אשר תירגם את דבריו באופן מוטעה וגרם בכך לאי הבנה באשר להתייחסותו של המערער לטיפול שהוצע לו. לטענת ב"כ המערער, לו היה המערער משלים בהצלחה את ההליך השיקומי, בו חפץ, בוודאי היה נמנע בית המשפט מלשלוח אדם נורמטיבי, בעל משפחה, לבית הכלא.

8. ב"כ המערער ציין כי המערער פנה מיוזמתו לטיפול, ובדיקות שתן שמסר נמצאו נקיות משרידי סמים לאורך 3 חודשים. כן הדגיש ב"כ המערער את התקופה הארוכה שבה שהה המערער בתנאים מגבילים.

9. ב"כ המערער טען כי שגה בית המשפט בקביעה כי מידת הפגיעה בערכים החברתיים רבה, בהינתן כי מדובר בסם מסוג קנאביס, שאיננו מסוכן לציבור. ב"כ המערער הרחיב בנושא זה וטען כי גישת בית

המשפט צריכה להתעדכן בהתאם למציאות החיים ולהצעות החוק המבקשות להביא ללגליזציה של סם הקנאביס בשל סגולותיו, ולאור העובדה כי אינו מזיק כמו סמים אחרים. בעניין זה הפנה לדברי כב' השופט גרוסקופף בבש"פ 8640/20.

10. לטענת ב"כ המערער שגה בית משפט קמא בקביעת המתחם, באשר יש לקבוע כי מתחם העונש תחילתו בעבודות שירות, ובכל מקרה יש לחרוג מהמתחם לקולא מטעמי שיקום. כן שגה בכך שפסל את רישונו של המערער, בשים לב לכך שאין חובה לעשות כן ובהינתן שמדובר במפרנס עיקרי, אב לשתי קטינות, הזקוק לרכבו על מנת להשתכר. הוטעם שהרכב לא שימש לביצוע העבירות ולא נתפסו בו סמים. המערער הפנה לפסיקה לפיה ניתן להימנע מפסילת רישיון מטעמים כלכליים ולו לפני משורת הדין.

11. במסגרת הדין בערעור חזר המערער על עיקרי טענותיו. כאמור, בפתח הדברים ביקש המערער כי נורה על הפנייתו לשירות המבחן לקבלת תסקיר משלים. את בקשתו זו דחינו. התסקיר שהוגש בעניינו של המערער הוא תסקיר מפורט ומנומק, שהוגש אך לפני מספר חודשים, והוא מצביע באופן ברור ומובהק על עמדת המערער השוללת את טיפול שהוצע לו. לא מצאנו כל יסוד לטענת המערער באשר לאי ההבנה שנגרמה נוכח העובדה שעורכת התסקיר הסתייעה במתורגמן. טענה זו נטענה בעלמא, מה גם שבמסגרת הדין העלה ב"כ המערער טענות אחרות וחדשות בעניין התסקיר, כגון שהתסקיר נערך בחלקו ללא מתורגמן כלל או שעורכת התסקיר אך ורק "העתיקה" את תסקיר המעצר, וכיוצא באלה טענות.

12. נוסיף כי מאחר שבפנינו הועלו אף טענות בנוגע לעצם העמדה לדין בעבירות סמים מסוג קנאביס נוכח השימוש הנפוץ בהם, אין זה ברור מה טעם יש בהליך שיקומי בשעה שבעיני המערער לא היה ממילא מקום להעמידו לדין מלכתחילה. אף הטענה שלפיה על גישת בית המשפט "להתעדכן" בהתאם למציאות החיים ולהצעות החוק המבקשות להביא ללגליזציה של סם הקנאביס מתקשים אנו לקבל, זאת בהעדר עיגון בדין לטענה זו. כך,

בע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (12.8.2021) קבע השופט י' עמית:

"סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה, ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים 'קלים', תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם" [ההדגשה הוספה - ההרכב]

ובמקום אחר קבע השופט ג' קרא (בש"פ 6789/21 מדינת ישראל נ' שצ'רבקוב, פסקה 13 (17.10.2021):

" התפיסה כי דינו של מי אשר גידל, הפיק או סחר בקנבים שונה מדינו של מי שגידל, הפיק או סחר בסם מסוכן אחר אין לה אחיזה בדין. כל עוד לא קבע המחוקק אחרת, אין כל מקום להתייחס למי שסחרו, גידלו או הפיקו סם מסוכן זה בדרך אחרת מזו אשר ציווה המחוקק בחוק המעצרים ובפקודת הסמים המסוכנים. אל לו, למי שהיה מעורב בעבירות גידול, הפקה, ייצור או סחר בסמים "קלים" לצפות כי בית המשפט יקל עמו אך ורק בגלל סוג הסם המסוכן שגידל. חזקת המסוכנות הסטטוטורית עומדת גם כנגד המעורבים בעבירות שעניינן סם זה."

דברים אלה, אשר נאמרו במסגרת החלטה הנוגעת לשלב המעצר, יפים הם אף לשלב הדיון בסוגיית העונש. כן ראו דברי השופט י' אלרון המתייחסים לפסק הדין בבש"פ 8640/20 אבו קרינאת נ' מדינת ישראל (23.12.2020), אליו הפנה ב"כ המערער:

" ויודגש, כי אף לאחר ההחלטה אליה מפנה בא כוח המבקש [בש"פ 8640/20 - ההרכב], שב בית משפט זה על הקביעה כי כפי שמוגדר בפקודה, סם הקנבוס הוא סם מסוכן, והוראת המחוקק לעניין זה היא הדין הנוהג והמחייב. כל עוד לא נקבע אחרת, התפיסה לפיה קנבוס הוא בגדר "סם קל" ודינו שונה מדינם של סמים אחרים נעדרת אחיזה בדין, ואין בה כדי לבטל את החזקה הקבועה בפקודה (ראו ע"פ 6299/20 חן נ' מדינת ישראל (4.2.2021); בש"פ 6789/21 מדינת ישראל נ' שצ'רבקוב (17.10.2021); רע"פ 174/21 סויסה נ' מדינת ישראל (25.2.2021) "

13. לא מצאנו כל בסיס לטענת המערער באשר למתחם שקבע בית משפט קמא, אשר הפנה לצורך כך לפסיקה הנוהגת והמוכרת היטב. בעבירת גידול סמים במעבדת סמים, בהיקף השתילים והמשקל בו מדובר, ולאור הצידוד הרב שנרכש לצורך הגידול, תחילתו של המתחם היא אכן מאסר מאחורי סורג ובריח, ובוודאי שלא מאסר בעבודות שירות כפי שטען ב"כ המערער. הפסיקה אליה הפנה ב"כ המערער בכתב הערעור ובמהלך הדיון, אף היא אינה תומכת בעמדתו כי תחילת המתחם היא מאסר בעבודות שירות. כל שניתן ללמוד מאותה פסיקה הוא כי בנסיבות שבהן עבר הנאשם הליך שיקומי משמעותי, ניתן לחרוג מהמתחם לקולא, לעיתים כדי מאסר בעבודות שירות.

14. אין צורך לומר כי אין זה המקרה שלפנינו. המערער לא עבר הליך שיקומי, לא משמעותי ולא הליך שיקומי כלשהו, ולפיכך לא רק שלא היה מקום לחרוג מהמתחם, אלא שאף לא למקמו בתחתית המתחם כפי שסבר, ובצדק, בית משפט קמא.

15. אין זאת, אלא שהעונש שהוטל בסופו של דבר על המערער הוא עונש הולם, המביא בחשבון את כלל נסיבות העבירה וכן את נסיבותיו האישיות, הן לחומרה והן לקולא, ואין כל מקום להתערב בו. הוא הדין בעונש הפסילה שהושת על המערער, המשקף את העונש הראוי בנסיבות העניין, ובוודאי שאינו מצדיק התערבותה של ערכאת הערעור.

16.סוף דבר - הערעור נדחה.

ניתן היום, ד' ניסן תשפ"ג, 26 מרץ 2023, במעמד המערער
וב"כ עו"ד שקלאר וב"כ המשיבה עו"ד רוני שוהם עידן.

עמית מיכלס, שופט

שמואל בורנשטין, שופט

מיכל ברנט, שופטת בכירה